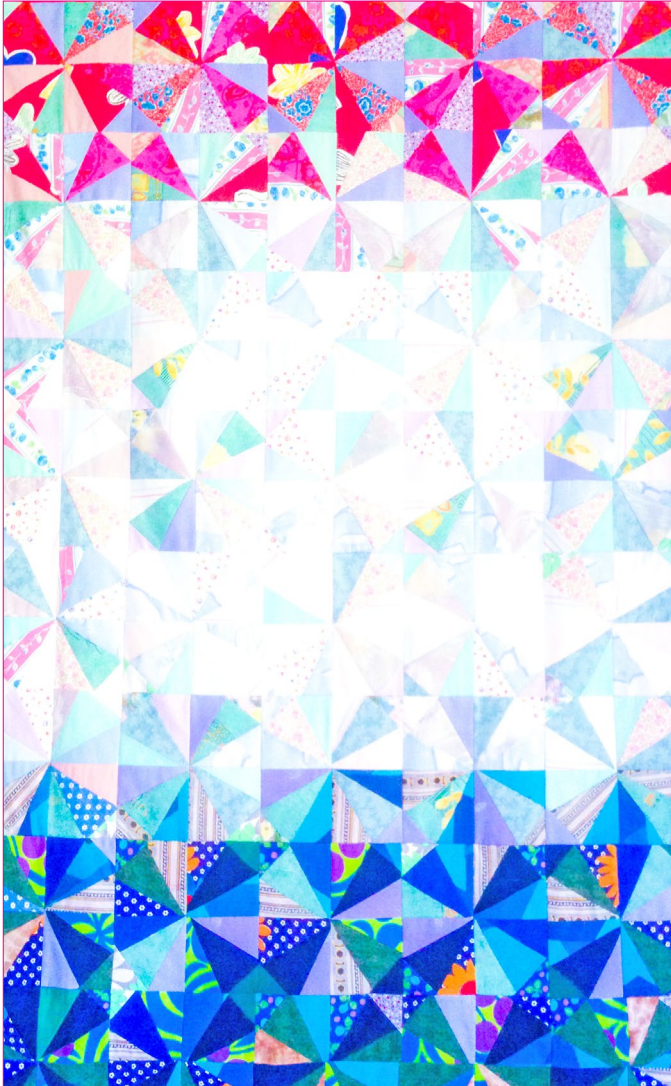

YLÄSÄLI

2018 4 Tervehdys Tukholman Suomalaiselta Adventtiseurakunnalta

Tukholman Suomalaisen
Adventtiseurakunnan
uutis- ja yhteyslehti

Osoite:

YLÄSALI-lehti
Olof Palmes
gata 25, 1 tr
111 22 Stockholm

Pankkiyhteys:
Stockholms finska
adventförsamling
Plusgiron
19 46 61-5
Tiedonantoihin:
YLÄSALI-lehti

Maksut ulkomailta:

IBAN:

SE8295000099602601946615

BIC:

NDEASESS

Toimituskunta

Ari Laitinen
+358 40 7231754
Sinikka Mäkivierikko
falcoprofil@gmail.com
Aram Mäkivierikko
falcoprofil@gmail.com

Toimitus & Taitto:

Sinikka Mäkivierikko

Kansikuva:

Tilkkutyo: Raili Partanen
Foto: S. Mäkivierikko

Kotisivu:

www.ylasali.se

Pelastusbisneksen musta pörssi

Pianisti ja pianopedagogi **Meri Louhos** kertoo kokemuksistaan entisessä Neuvostoliitossa, jonne hän 1960-1980-luvulla teki opintomatkoja perehtyäkseen sikkäläiseen musiikinopetukseen. Ystävystyttyään siellä joidenkin ihmisten kanssa hän halusi aina käydessään viedä heille jotakin.

– Ongelma oli se, että mitään ei saanut antaa! Saksanopettaja **Margarita Peskarjevan** kanssa meillä oli myöhemmin sopimus, että jos hän kaipaa esimerkiksi mausteita tai jotain muuta keittiöön, hän kirjoitti kirjeen: ”Laitoin kanaa ja oikein hyvillä *saksilla* leikkasin sen paloiksi ja laitoin paljon *sitä ja sitä maustetta*”. Tämän perusteella tiesimme mitä tuoda (Yle Areena, *Rakastetun pianistin värikäs elämä. Meri Louhos muistelee*: ”Neuvostomatkailua ennen votkaturismia”).

Jos neuvostoaikaiset rajatarkastukset olivat äärimmäisen pikkutarkkoja, Raamatua on kontrolloitu sitäkin tarkemmin. Vielä 1400-luvulla ”teologit ja papit olivat oman aikansa ydinfyysikkoja, he vahtivat voimalaitosta, joka oikein käytettynä tuotti pelastusta, mutta väärinkäytettynä merkitsi ikuista tuomiota. Heidän auktoriteettinsa, puhumattakaan ansiotuloista, riippui vahdin roolin säilyttämisestä. Vain harvat yksilöt, kuten **Nicolaus Cusanus**, pitivät ajatusta Raamatun yleisestä saatavuudesta kannatettavana” (John Man: *Gutenberg. Berättelsen om en man och hans uppfinning som förändrade världen*, s.117).

Raamatun pimitäminen mahdollisti pelastusbisneksen mustan pörssin, esimerkiksi anekapuan. ”Ajattelepa vain: jos kuolet huomenna, sinulla on vapaalippu taivaaseen ilman ylimääräistä mutkaa kiirastulen kautta” (*ibid.* s. 126). Toiset valitsevat itseruskinnan ohituskaistaksi paratiisiin: ”Joka jo elässään omistautuu itsensä piiskaamiselle, välttyy paholaisen ruoskalta” (*ibid.* s. 128).

Hienovaraisempi tapa takavarikoida evankeliumi on esittää joku toinen armollisempänä ja lähestyttävämpänä kuin Kristus itse. Tähän asemaan on nostettu mm. Neitsyt Maria.

KUVA: SINIKKA MAKIVIERIKKO

Kuka mittaa sen turhan kärsimyksen ja pelon määrän, millä ihmiskuntaa on kuormitettu vain siksi, että ”tulli” – kirkon eliitti, jokin muu uskonto tai ideologia – on pidättänyt puhtaan evankeliumin Sanan! Tuskin tajuamme, miten kiitollisia saamme olla Raamatussa, joka ilmaisee todellisen syntivelkamme Maksajan, edestämme Kärsijän, puolestamme Rukoilijan. Harva ajattelee, mitä Raamatun

Anteliaisuus lääkkeenä

Oletko koskaan uneksinut, että olisit oikein, oikein rikas? Ettei aina tarvitsisi mieltiä, onkohan minulla varaa tähän vai ei? Tai että ei aina tarvitsisi katsoa, mitä kuumasti haluamasi tavara maksaa, vaan voisit ostaa sen tuosta noin vain?

John D. Rockefeller vanhempi oli 53 vuoden iässä juuri tällainen mies. Hän oli tuolloin maailman rikkain mies. Hän saattoi ostaa mitä halusi. Matkustaa minne halusi, tehdä mitä ikinä mieleen juolahti. Monet arvelivat, että siinäpä vasta onnellinen mies. Mutta hän olikin hyvin heikossa kunnossa, sairas ja pelokas. Ainoa, mitä hän ravinnokseen pystyi nauttimaan, oli juoda maitoa ja syödä keksejä.

Monien unettomien öiden aikana häneen iski kaamea ajatus: ”Mitä jos minä nyt kuolen? En saisi mukaani penniäkään omaisuudestani.” Hän alkoi mieltiä, mitä tekisi kaikilla rahoillaan. Hän päätyi siihen, että haluaisi auttaa siellä missä apua tarvittaisiin. Hän alkoi tukea erilaisia lääketieteellisiä tutkimuskohteita ja muita tärkeitä projekteja.

Entä miten kävi hänelle itselleen? Hän alkoi voida paremmin. Ruokahalukin palasi. Hän löysi uuden elämänhalun. Koko elämä muuttui. Hän kiinnostui ystävistä ja huomasi, ettei heitä tarvinnutkaan ostaa. Elämänsä aikana (98 v.) hän teki lahjoituksia lähes 600 miljoonan dollarin arvosta.

Raamattu kertoo: ”Älkää myöskään unohtako tehdä hyvää ja antaa omas-

tanne, sillä sellaiset uhrit ovat Jumalalle mieleen” (Hepr. 13:16).

Kuningas Daavid sanoo meille jotakin tärkeää: ”Sinulta tulevat rikkaus ja kunnia kaikkea sinä hallitset. Kaikki voima ja valta on lähtöisin sinulta, sinun vallasasi on tehdä sureksi ja väkeväksi kenet tahdot” (1 Aik. 29:12). Siis kaikki tulee taivaalliselta Isältämme. Hän säättää, kuten tahtoo.

”Kukin antakoon sen mukaan kuin on mielessään päättänyt, ei vastahakoisesti eikä pakosta, sillä iloista antajaa Jumala rakastaa. Hänellä on teille annettavana runsaasti kaikkia lahjoja, niin että teillä aina on kaikki mitä tarvitsette ja voitte tehdä runsaasti kaikkea hyvää” (2 Kor. 9: 7, 8).

Olkaamme tällaisia iloisia antajia. Jos ei ole suuria rahasummia, voimme antaa aikaamme ja rakkauttamme. Jumala antaa myös monenlaisia kykyjä: joku on hyvä ruoanlaittaja, leipoja, laulaja, musiikkoja, sosiaalisen median käyttäjä, hyvä käsitöissä, nikkaripuuhissa, hyvä kirjoittaja, hyvä taiteiden alalla jne.

Käyttäkäämme lahjoja, mitä olemme Herralta saaneet. Pienetkin panoksemme voivat ilahduttaa ja siunata muita, mutta ennen kaikkea ne antavat meille itsellemme iloa, jota ei voi rahalla ostaa.

Olkoon rukouksenamme, että voisimme välittää toisille jotakin siitä lohdusta ja tulevaisuuden toivosta, jonka Jumala on meille lahjoittanut, niin että se voisi rikastuttaa jonkun toisenkin elämää.

– *Eeva-Liisa Vihermä*

painaminen 1400-luvun puolivälissä vaati, mitä uskallusta, sitkeää teknistä tuotekehittelyä, taloudellista riskiä ja lopulta kaiken menetystä velkojalle, joka oli viedä kunnian itse keksinnöstäkin. **Johannes Gutenbergin** (1398-1468) kirjapainotaidon merkitystä kommunikaation alueella verrataan internetin kaltaiseen mullistukseen (*ibid.* s. 9, 11). **Gutenbergin Raamatun** (1455) ulkoasusta typografi **Albert Kapr** (1918-1995) toteaa: ”Sellaisen saavutuksen takana on täytynyt olla ihminen, jolle korkea laatu oli palava intohimo ja joka kykeni tämän tahdon ja innostuksen välittämään myös työtovereilleen” (*ibid.* s. 148). Samoin Kristuskin panosti kaikkensa, että ihminen saisi vapaasti tulla ja mennä Isän luo (Joh. 9:9; Ef. 2:18; 4:10; 1 Kor. 3:11; Gal. 1:6-8). On tekijänoikeuksien loukkaamista peria maksua siitä, minkä hän on lunastanut, ja väärän luonnetodistuksen antamista, että hänet muka pitäisi ylipuhua suomaan meille hyvää. Pyytäkää ”*minun nimessäni* -- niin saatte” (Joh. 16:23, 24).

– *SM*

"Jumalan nimeen"

Olin kahden matkakumppanin kanssa lokakuussa 2018 eräällä Krakovan kadulla. Olimme tottuneet siihen, että silloin tällöin joku pysähtyy ottamaan valokuvaa. Jos havaitsee, että joku katoaa näkyvistä, silloin on paras pysähtyä ja odottaa, kunnes hän ilmaantuu.

Erään kerran huomasin molempien kadonneen. Pysähdyin ja siirryin kadun toiselle puolelle, josta hallitsin kokonaiskuvaa paremmin. Samalla otin kuvan kauniista, hiljan kunnostetusta rakennuksesta.

Eipä aikaakaan, kun molemmat putkahtivat kuvaamani talon ovesta kadulle. He olivat nähneet avoimesta ovesta värikkäitä jugend-lasimaalauksia ja menneet niitä kuvaamaan. Kauniissa rakennuksessa oli kaunis porraskäytävä tyylikkäine ovineen Myöhemmin Suomessa tätä kuvaa asetellessani matkablogisivulle huomioni kiinnittyi kynnyksessä olevaan tekstiin, jolle sisääntulija on kohta astumassa. Suurensin yksityiskohdan ja käänsin sen toisin päin.

Syötin puolankielisen tekstin Google-kääntäjään. Koska Google antaa silloin tällöin vastaukseksi mitä sattuu, käännäntin sen useille kielille. Käännökset sisälsivät kaikki saman ajatuksen: I Guds namn, *In the name of God*, *In Namen Gottes*, *In nome di Dio*, *Au nom de Dieu*, joten uskottava oli, että Googlen suomenno *Jumalan nimeen [nimessä]* on oikein.

Google erotti ensimmäisen kirjaimen "W" omaksi sanakseen, joten W-prepo-

sitio vastannee suomen kielen päätettä -ssa, -ssä. Lause tuli siis käännettyä suomen kielelle. Nyt se olisi käännettävä vielä sydämen kielelle.

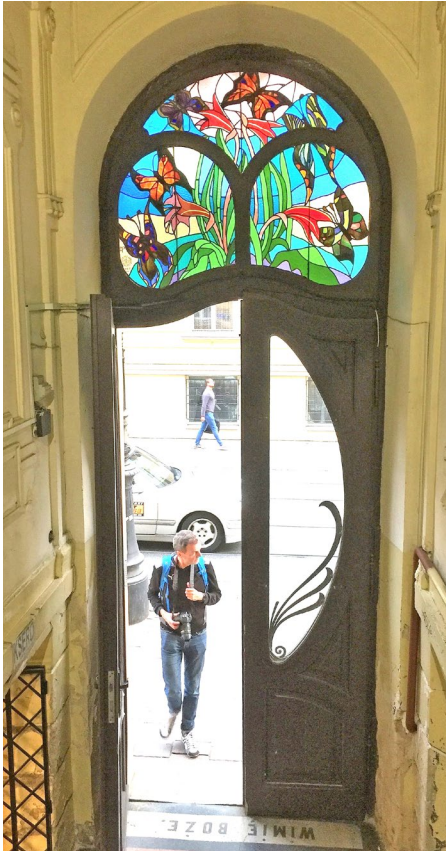
Raamatun maailmassa nimen tarkoituksena ei ollut ainoastaan erottaa henkilö toisesta. Sen tuli ilmaista jotakin nimen omistajasta. Nimeen liitetään myös mahdollisuus, että joku menee tai tekee jotakin Jumalan nimessä.

Raamattu avaa Jumalan nimeä useasakin paikassa. Jesaja kertoo Juudan kuninkaalle Ahasille: "Sen tähden Herra antaa itse teille merkin: neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel [merkitsee 'meidän kanssamme on Jumala']" (Jes. 7:14). Toisessa kohdassa Jesaja julistaa: "Sillä lapsi on syntynyt meille, poika on annettu meille. Hän kantaa valtaa harteillaan, hänen nimensä on Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen Isä, Rauhan Ruhtinas" (Jes. 9:5). Molemmat ovat joulunaikaan toistettuja tekstejä.

Jakeissa avatut Jumalan nimien merkitykset yhdistettyinä arkipäiväisessä kynnyksessä olevaan tekstiin "Jumalan nimeen" sytyttää ajatuksen mahdollisuudesta Jumalan nimen kokonaisvaltaisesta ja jokahetkisestä vaikutuksesta kristityn elämässä. Kun olemme, liikomme, ja ylitämme kynnyksiä sellaisten tunnusten alla kuin *Meidän kanssamme on Jumala, Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen Isä, Rauhan Ruhtinas* meidän maailmamme muuttuu rajattomaksi.

– Joel Niininen

”Täyttykööt notkot,
alentukoot huiput,
mäet madaltukoot,
vuorten louhikot tasoittukoot!
Herran kunnia ilmestyy,
kaikki saavat sen nähdä!”
– Jes. 40:4, 5

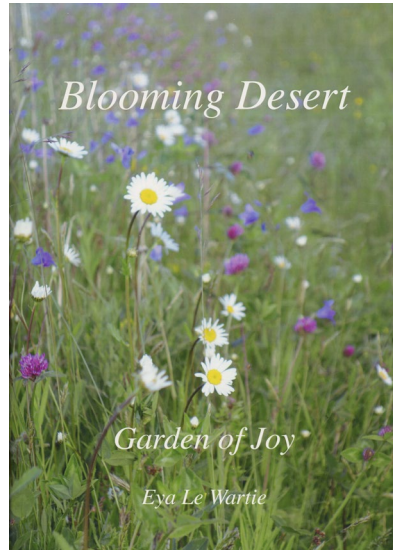
KUVA: TIMO KOLJONEN

Kun esiinnyimme Jumalan nimissä, maldaltaako vai korottaako se taivasten valtakunnan kynnystä etsiville ihmisille? Entä millaisia barrikadeja Rauhan Ruhtinas kohtaa pyrkiessään omaan sydämeemme?” Joka avaa...” tarkoittaa, ettei hän tule väkisin.

Be strong,
Sing unto the Lord a new song,
Fear not,
Praise Ye the Lord,
Return unto Me
The Lovingkindness of the Lord...

Erämaa kukkii

Blooming Desert – Garden of Joy -kokoelman kaikki 12 laulua on sävelletty teksteihin Jesajan kirjan luvuista 35, 40, 42 – 46, 48, 63 ja 65. Laulut ovat 2- tai 4-äänisiä, pianosäestyksellä. **Eya Le Wartie** on pukeutunut iki-ihanat lupausten, rohkaisun ja lohdutuksen sanomat helposti omaksuttavaan sävelalaan. Kieli: englanti.

Koko: A4, 68 sivua
Hinta 150 kr + postikulut
Tilaukset: puh. +46 70 66 06 991
e-mail: eyalewartie@gmail.com
Postiosoite: ARTEW AB
Västerbo 65
816 94 Ockelbo

Jouluyllätys 2018

Kajaanin Adventtikirkon Jouluyllätystä 2018 osalliseksi pääsi 140 sosiaalitoimen kanssa yhteistyössä valittua henkilöä. Myös *Kainuun Sanomat* oli paikalla haastatellen tempauksen ”puuhamies-tä”, **Jori Aittalaa** (kuvan punataakkinen, lippalakinen, hymyilevä mies). Hän kertoo avustusta jaetun noin 6000 €:n arvosta, valtaosa eteläsuomalaisilta yrittäjiltä, mutta puolenkymmentä kajaani-laistakin yritystä tuki tapahtumaa eri tavoin.

Lapsiperheiden lisäksi kohteena olivat tällä kertaa myös yksinäiset. Jori toivoo, että toista kertaa järjestetystä Jouluyllätystä tulee perinne. – *SM*

A6 // UUTISET

”Avuntarve on suuri”

Kajaanin adventti-seurakunnan Jouluyllätys-tapahtuman osallistui noin 140 vierasta. Lahjoja ja ruokakassi kotiinviemiseksi.

Marjukka Villälän

● Kainuun toteutetaan joulun alla useita keräyksiä ja tapahtumia, jotta turvataan iloa ja apua vähävaraisille lapsiperheille, yksinhuolajille, yksinäisille ja syrjäytyneille. Monet keräykset ja tapahtumat järjestetään yhdessä Kainuun oton kanssa, josta se tiedetään oikean osuutteen.

– Minun muassa Mäntterheimin Lastensuojelulitto ja Rotary ja -kerät lahjoittelee. Vähävaraisista lapsiperheistä kaiken valitsee Hei-pe Kajaanin kerää avustuksia ja Kajaanin Nuorisoyhteisöillä on Joulupous-keräys, luettelee Kainuun oton johtava sosiaalityöntekijä Veera Rinne esimerkkejä Kajaanista.

– Kun ihmiset lähyty, milloin on avun tarve, hän vastaa.

– Tarve on suuri, eikä vain lapsiperheillä. Meillä on myös paljon yksinäisiä ihmisiä.

YKSI JOULUYLLÄTYS- tapahtuma hyöntelevä- syytätapahtumana koettiin suunnitelmassa Kajaanin avustustien- kunnan tiloissa, jonne oli kutsuttu sosiaalitoimen avustajilla noin 140 vierasta. Ohjelmallista joulujuhlaa oli kaksi, josta toinen oli suunnattu lapsiperheille ja toinen Kainuun oton toiveera yksinäisille miehille ja naisille.

”Tiestä yrittäjään tehdä perinne.”

JORI AITTALA

– Vastaanvallen tapahtuma järjestettiin myös vuosi sitten. Tiestä yrittäjään tehdä perinne, kertoo Jouluyllätys-tapahtuman puuhamies Jori Aittala.

Joulujuhlaan koulun puoli joulun sanomaa liperiläisen Siikasalmen kristillisen koulun oppilaiden ja opettajien esittämällä myös joulupäivän ja muurin viulu- tulla, tarjolla sekä kotiinviemiseksi ruokakasseja ja joululahjoja.

– Tapahtuman kokonaisbudjetti oli Aittalan mukaan noin 6000

JOULUYLLÄTYS-TAPAHTUMAN puuhamies Jori Aittala ja taustalla Siikasalmen kristillisen koulun oppi- opettaja.

JAOSSA oli 50-60 euron arvoinen ruokakassa.

– *Avuntarve on suuri, eikä vain lapsiperheillä. Meillä on myös paljon yksinäisiä ihmisiä, sosiaalityöntekijä Veera Rinne kertoi Kainuun Sanomille. Niinpä Jouluyllätysten joulujuhlista toinen oli suunnattu nimenomaan yksinäisille. Siikasalmen kristillisen koulun oppilaita ja opettajia oli tullut Liperistä esittämään joulun sanomaa. Tarjoilun lisäksi kaikki saivat joululahjoja sekä runsaan ruokakassin kotiinviemiseksi.*

Koko elämä lomaa

I was early taught to work as well as play,
My life has been one long, happy holiday;
Full of work and full of play —
I dropped the worry on the way —
And God was good to me everyday.

– *John D. Rockefeller sr*

Jo varhain sain oppia sekä tekemään työtä että leikkimään. Elämäni on ollut yhtä pitkää, onnellista lomaa. Täynnä työtä ja täynnä leikkiä. Huolet heitin pois matkan varrella, ja Jumala oli minulle hyvä joka päivä (vap. suom.).

IHMISOIKEUKSIEN JULISTUS 70 vuotta Nobelin rauhanpalkinnon saajien puheista päätellen oikeudet eivät kaikkialla toteudu. Kun kongolainen kirurgi, **Denis Mukwege** (63), kertoi palkinnonjakohetkellä seksuaalisen väkivallan uhreista maan sisällissodassa, prinsessa **Mette-Maarit** ei voinut pidättää itkuaan. Toinen palkittu, IS:n seksiorjuudesta paennut irakilainen jesidi, **Nadia Murad** (25), kertoi seksuaalisen väkivallan roolista kansanmurhan välineenä. Uhrilla ei ole paluuta omiensa pariin häpeän vuoksi. Suku suvulta yhteisö hajoaa. IS:n luonteesta kertoo jotain se, että jos joku ostaa seksiorjan vapauttaakseen tämän, vapauttaja teloitetaan (kuten eräs vapauttaja 2000 vuotta sitten). Molemmat palkitut vaativat seksuaalisen väkivallan tuomitsemista sotarikoksena, koska sitä käytetään systemaattisesti tuhoaseena. – *SM*

KUVA: SINIRIKKA MAKVIERIKKO

Pietari Brahe perusti Kajaanin vuonna 1651 Oulujärven itäpuolelle, Kajaanijoen varrelle. ”Kajaanin nimessä sanotaan olleen aluksi kolme j-kirjainta, mutta kun yksi lahjoitettiin Jojensuuhun, niin Kajjaaniin jäi enää kaksi, tietää Jori Aittala. Ensi kesänä Kajaani saa Pohjoismaiden kehittyneimmän tekoälylaitteiston. Sisu- ja Taitosupertietokoneet saavat seuraa luoden edellytyksiä huippututkimukselle Suomessa.

Kainuusta kajahtaa!

Kajaanin adventtiseurakunnalla on pitkä taival valonnäyttäjänä täällä Kainuun ”raukoilla rajoilla”. Vuonna 1933 joulukuun 16. päivänä kokoontui pieni joukko pastori **Kaarlo Soisalon** kotiin. Läninä oli myös silloinen Suomen työn johtaja, pastori **Väinö Kohtanen**. Tuo pieni joukko oli yksimielinen siitä, että perustetaan paikkakunnalle seitsemännen päivän adventtiseurakunta. Kunnioitettavat 85 vuotta on nyt kulunut tuosta ajasta. Tässä katsaus tärkeimpiin virstanpylväisiini.

1950-luvulla täällä toimi veli **Toivo Ahonen**, ja vuosikymmenen 1950/60 vaihteessa **Tauno Luukkanen** avustajanaan **Lea Pero**. Noihin aikoihin seurakunta sai Purolasta pienen mutta oman seurakuntakodin, johon mahtui vain vähän yli 20 henkeä.

Jumalan sanaa kylvettiin monen julistajan toimiessa vuorollaan Kainuussa. Seurakunta kasvoi. Vuosi 1968 muodotui käännteentekeväksi: tuli tarve alkaa miettiä isompia tiloja. Adventtikirkon Suomen unioni oli tuolloin päättänyt käynnistää avustuspäalvelutoiminnan, joka oli aiemmin toiminut vain pienimuotoisesti paikallisten ompeluseurojen

kautta. Sisar **Elsa Luukkanen** oli tuolloin ADA:n toiminnanjohtaja, evankelista ja kirkkojen rakentamisen voimahahmo.

Monien vaiheiden jälkeen avustuspäalvelu ADA:n tilat ja seurakunnan uusi kirkko olivat todellisuutta. Ne vihittiin käyttöön v. 1969. Seurakunnan riemulla ei ollut rajoja. Jumala kuuli rukoukset, ja tästä käynnistyi uusi vaihe seurakunnan historiassa. Elpyminen alkoi näkyä heti. Vuoden lopussa oli 12 uutta jäsentä **Jaakko Pokkisen** työn tuloksena.

1970-80-luvuilla oli paljon toimintaa, mm polunkävijä- ja lastentyötä. Seurakunta kasvoi, niin että uusien tilojen suunnittelu tuli jälleen ajankohtaiseksi. Vuonna 1993 saimme Jumalan johduksesta ihmeellisellä tavalla suurenmoisen tarjouksen: rakennusyhtiö rakentaisi meille avaimet käteen -periaatteella uuden kirkon monine tiloineen ja lisäksi kolme saunallista yksiötä, joita vuokraisimme eteenpäin. Kirkko ja asunnot eivät maksaneet meille muuta kuin vaihtokaupassa omistamamme 3000 neliömetrin tontin, jolle rakennusyhtiö sitten rakensi 27 asuntoa käsittävän kerrostalon ja myi asunnot eteenpäin.

Tässä keskellä kaupunkia olevassa, monen kävijän mielestä yhdessä Suo-

KUVA: PIIRKKOAITTALA

Yllä: Kajaanin adventtikirkko valmistui 1993. Suunnittelu: Arkkitehtitoimisto Jorma Teppo Oy, rakentaminen: Insinöörirakentajat Oy. Osoite: Väinämöisenkatu 13, keskustan tuntumassa, kivenheiton päässä rautatieasemalta.

Alla: Kirkkosali sisältä. Sosiaaliset tilat luovat edellytykset monipuoliselle toiminnalle. Miksihän koko adventtikansa ei ole jonossa keskeisellä paikalla sijaitsevaa aarretta hyödyntämään? Kiinteistöjen käyttöastetta voisi varmaan lisätä niin Suomessa kuin Ruotsissakin. Norrköpingissä käydessämme 2017 suorastaan järkytti, miten niin upea kirkko saattoi olla niin vähällä käytöllä – ja täytiöllä. Pitäkäämme kiinni siitä, mitä meillä on (1lm. 2:25) – ajoissa.

KUVA: PIIRKKOAITTALA

men kauneimmista adventtikirkoista, on toimittu nyt 25 vuotta. Uusi, kaunis kirkkomme on palvellut erilaisten kokous-sarjojen, kokoontumisten, naistenpiirien ym. pitopaikkana jo pitkään.

Jäsenmäärän kasvu on kuitenkin ty-rehtynyt. Monet sisaret ja veljet ovat nukkuneet pois odottamaan Jeesuksen tuloa. Nuoret ovat muuttaneet muualle. Kun maahanmuuttajia alkoi kymmenisen vuotta sitten tulla myös Kajaaniin, joukkoomme liittyi pakolaisleireillä aiemmin kastettuja nuoria, lapsia ja vanhempia. Olimme iloisia, koska heidän tulonsa piristi huomattavasti seurakuntaamme. Opiskelun ja työn perässä lähtö pääkaupunkiseudulle tuli heidänkin osakseen muutaman vuoden Kajaanissa olon jäl-keen.

Kaksi vuotta sitten olin erään kajaanilaisen veljen kanssa raamattuleirillä Kallioniemessä. Tapasin siellä myös **Joel Saarisen**. Silloin tuli tunne, että nyt pitäisi saada apua pienen pienen seurakun- nan uuteen kasvuun. Joel, vaikka jo eläk-keellä, halusi vastata ”hätähuutoomme”, ja siitä alkoi kokoussarjan suunnittelu.

Kun seurakuntamme jumalanpalve-lustilaisuuksissa aktiivisten jäsentemme määrä on ollut noin kahdeksan henkilöä, voisi kuvitella, ettei sillä määrällä voi lähteä toteuttamaan mitään kokoussar-jaa. Raamatussa kuitenkin vakuutetaan, että ”missä kaksi tai kolme on koolla, niin...”

Olemme Jumalaan luottaen tehneet parisen vuotta monenlaista kylvöä saa-daksemme uusia ystäviä mukaan toi-mintaamme. On ollut konsertteja, mini-sarjoja, kasvisruokakurssi jne. Olemme jakaneet kirjeellisen raamattuopiston kortteja. Vuosi sitten meillä oli yhdessä sosiaalitoimen kanssa jouluyllätystapah-tuma vähävaraisille perheille. Kahden joulujuhlan jälkeen perheet saivat ruhti-naallisen paljon elintarvikkeita mukaan kotiinsa. Niistä riitti syötävää moneksi päiväksi. Lisäksi ADRA on ollut jouk-

koineen tuomassa **Iloinen mieli** -tapah-tumallaan apua pariinkin kertaan.

Näiden ja monen muun toimintamuod-on jälkeen aloitimme 7.10.2018 Joel Saarisen kokoussarjan ”Kaipaatko sinä jotakin?” On ollut etuoikeus ja suuri ilo olla mukana avustamassa tässä suuren-moisessa sarjassa **Pirkon** [Aittala] ja pa-rin muun kanssa.

Ihmisiä on nykyään vaikea saada mu-kaan tällaisiin tilaisuuksiin. 12:ssa kak-soiskokouksessa kuulijoita oli keskimää-rin 19,1, mikä osoittaa, ettei Herran sana ole valunut kalliolle, vaan hyvään maa-han. Olemme saaneet tämän sarjan ai-kana paljon rukousvastauksia ja nähneet ihmisten jättäytymisen ensimmäistäkin kertaa elämässään Jeesukselle. Pyhä Henki on puhunut sydämillä, ristin sano-ma on koskettanut, Joelin vetoomuksiin on vastattu.

Saimme 1.12.2018 kokea sykähdyttä-vän, siunaavan ja herkimmän kastejuh-lan, missä koskaan olen ollut mukana. **Keijo Salmelan** laulaessa astelivat **Satu** ja **Jari** Joel Saarisen johdattamana käy-tävää pitkin kohti kirkon etuosaa kansan noustessa seisomaan. Heidän kasvonsa säteilivät onnesta ja rauhasta jo ennen kastetta ja myös sen jälkeen. Kumpikin todisti vielä ennen kastetta uskoontulos-taan, ja uskon, että Jumalalla on heitä varten tehtäviä evankeliumin eteenpäin viemiseksi niin Kajaanissa kuin muual-lakin sukulaisille ja ystäville. Todistusintoa löytyy. Lähimmäisten eteen tehtävää työtä he eivät pelkää.

Eeva-Liisa otetaan ennen kastettuna ensi sapattina (8.12.) seurakuntaan, joten kolme uutta jäsentä tuli jo tässä vaihees-sa mukaan. Paljon on vielä heitä, jotka ovat hyvin lähellä ja kypsyvät hiljalleen. Siksi sulkeudumme esirukouksiinne. Tällaisen koskettavan riemullisen ja siu-naavan päivän hiipueissa yötä kohden on hyvä lopettaa Kajaanin kuulumiset. Siu-nausta ja hyvää joulua kaikille lukijoille! Lämmöllä:

– *Jori Aittala*

KUVA: SINIKKA MAKIVIERIKKO

Karl-Otto ja Anouchka soittivat joitain kappaleita myös nelikätisesti. Anouchkan tunsimme entuudestaan kirkossamme konsertoineen Rolf Brommen säestäjänä.

Karl-Otto oli ensimmäistä kertaa Tukholman adventtikirkossa, mutta ei adventtikirkossa yleensä: parhaat kaverit nuoruudessa olivat adventisteja. Hän on kotoisin Pohjois-Norjasta, mutta asuu Tukholmassa.

Soittajista ja säveltäjistä lisää kotisivullamme – mikäli sivun ylläpitäjä ei ole poistanut Konserttiesitettä menneen talven luma...

KONSERTTI Suurten mestareiden pieniä helmiä & timantteja

Monien tunnettujen säveltäjien suurteokset jättävät varjoon heidän pienimuotoiset sävellyksensä, jotka kuitenkin saattavat olla ”jalokiviä”, kuten maailmankuulu norjalainen pianisti, *Leif Ove Andsnes*, Sibeliuksen pianokappaleista puhuessaan asian ilmaisee.

Näitä Sibeliuksen – ja monien muiden hänen aikalaistensa – helmiä ja timantteja putoili toisen norjalaisen konserttipianistin, **Karl-Otto Hagen-Olsenin**, sormista iltapäiväkonsertissa Tukholman adventtikirkossa 13.11.2018 klo 14. Pianisteista toinen, **Anouchka Mukherjee**, myös lauloi. Kuulimme tältä dramaattiselta sopraanolta **Sibeliuksen** lisäksi **Richard Straussia** ja **Henri Duparcia**.

Voittopuolisesti suomalaisten (**Sibelius**, **Oskar Merikanto**, **Selim Palmgren**, **Ilmari Hannikainen**) lisäksi saatiin annos kristallimaista **Rachmaninovia**, **Skrjabinia** ja **Moszkowskia** sekä – ohjelmasta poiketen, yleisön ihastukseksi – virtuoosimaisesti strukturoitua **Chopinia**.

Kun kuulijat tulevat kyyneleet silmissä kädestä pitäen kiittämään ja erikseen Suomi-sympatiotaan ilmaisemaan, tulee tunne, ettei Andsnes aivan väärässä ole: nämä aarteet ovat esille ottamisen arvoisia. ”Kaikki olivat ällistyneitä siitä, miten niin suurelta säveltäjältä on voinut olla olemassa niin kaunista ja helposti lähestyttävää musiikkia ilman, että kukaan on tiennyt siitä mitään...”, hän kertoi reaktioista Sibeliuksen pianokappaleisiin hänen esitettyään niitä konserteissa ja niistä cd:n julkaistuaan.

Samaa ihmetellään (youtubessa) Hannikaisesta ja Palmgrenista. Merikannon *Valse Lentestä* joku kirjoitti: ”Että voi olla jotain vielä kauniimpaa kuin Mozart ja Beethoven!” Kaikki mainitut suomalaissäveltäjät ovat aikanaan olleet ”Suomen tekijöitä” maailmalla, eivät siis ainoastaan tekijöitä Suomessa. Tosin sitäkin. – SM

Vuoden vaihtuessa

Vanha vuosi uuteen vaihtuu,
kaikki mennyt katoaa.
Murheemmekin kerran haihtuu,
uudet toiveet orastaa.
Mitä vuosi tuoneekaan,
luottain turvaan Jumalaan,
turvaan Jumalaan.

Vanha vuosi vaikka antoi
kuumat surun kyyneleet,
Herra armossansa kantoi,
nosti maahan vaipuneet.
Antoi voimaa askeliin,
kiitoslaulun sydämiin,
laulun sydämiin.

Uuden vuoden alkaa tahdon
Jumalaamme kiittäen.
Hänelle myös annan johdon,
toiveen vielä liittäen:
Ethän jätä milloinkaan
tietäin yksin kulkemaan,
yksin kulkemaan.

Niinpä luottavaisin mielin
katson vuoteen tulevaan.
Uuden laulun uusin kielin
uskossa jo laulaa saan,
kunnes taivaan kirkkauteen
saavun – näen Jeesuksen,
näen Jeesuksen.

– Teuvo Pärlesten

Sävel: ”Vuosi vanha vaipui hautaan”, *Seurakunta laulaa*, n:o 474

Kaikki he siunaavat... Jos usea pappi samassa tilaisuudessa lausuu siunauksen, onko vastaanottajalle eroa sillä, kuka sen tekee? Kumuloituuko siunaus? Saadaanko sitä enemmän, mitä useampi siunaaja mielessään säätää, kuka siunauksen saa, kuka ei?

370 VUOTTA SITTEn 1648 Westfalenin rauha päätti 30-vuotisen sodan. Sodan yhdessä vaiheessa Osnabrückia hallinnut **Gustav Gustavsson** (Kustaa II Adolfin avioton poika) laati v. 1634 kaupungille kirkkojärjestyksen. Siinä on 13 osiota, joissa yhteensä 60 pykälää. Ne määrittelevät (usein rangaistuksen uhalla) uskonnolliset käytänteet. Kirkkopakosta on sittemmin luovuttu, mutta jumalanpalveluskaava on yllättävän samanlainen nykyäänkin (*450 Jahre Reformation in Osnabrück*, s. 616-621).

Miksi niin tiukat säännöt muutoseikoista? Muotoseikat luovat assosiaatioita. Pelkästä eleestä voi tulla merkitystä kantava symboli. Joka ei natseista tiedä, näkee heidän tervehdyksensä oikean yläraajan ojennuksena etu-yläviistoon. Historiaa tuntevalle se ei ole pelkkä kädenliike. Suomalaiselle siniristilippu ei ole pala sinistä ja valkoista kangasta. Kun se on kerran symboliksi tullut, assosiaatiota ei voi välttää. Protestanteille jumalanpalvelus omalla kielellä oli luovuttamaton arvo, protestantismin ”merkki”. Siksi Osnabrückissa virret määrättiin laulettavaksi saksaksi, ei latinaksi. Jumalaa ei haittaa, vaikka messuaisi latinaksi, kunhan ymmärtää, mitä sanoo, tarkoittaa mitä sanoo ja sanoo vain, mitä tarkoittaa. ”Älkää tyhjiä hokeko” (Matt. 6:7) koskee myös ”Isä meitä”, jos sitä ladellaan vain rangaistuksena. Missä määrin ykseyttä on tavoiteltava? Missä asioissa se ei ole tarpeen? Sulkeeko muotomenot pois oikean sydämen tilan? Johtaako oikea sydämen tila kaikki samoihin muotomenoihin? Milloin ”muoto” on ”merkki”? Joskus se on (2 Moos. 31:13; Ilm. 13: 16, 17). – SM

Suuri Taistelu suomeksi – kolmatta kertaa

Ellen Whiten *The Great Controversy between Christ and Satan during the Christian Dispensation* julkaistiin Suomessa ensi kertaa vuosina 1900-1901 nimellä *Suuri taistelu valon ja pimeyden välillä kristillisellä aikakaudella*. Suomennos tehtiin ruotsinkielisestä versiosta. Kääntäjäksi mainitun K. S.:n henkilöllisyys on jäänyt epäselväksi. Vuonna 1963 julkaistu käännös on Oskari Jaakkolan käsi-alaa. Kolmatta suomennosta työstää parhaillaan Kai Arasola (KA).

Miten uuden suomennoksen toimittaminen tuli ajankohtaiseksi, kenen toimesta ja kenen rahoituksella?

KA: – En itse asiassa tiedä. Minulle kerrottiin vain, että on jokin raha joko juuri tätä teosta tai yleensä **Ellen Whiten** kirjojen kääntämistä varten. Kuvittelen, että taustalla on Adventtikirkon keskusorganisaation johtajan draivi levittää *Suurta taistelua* ja että osa rahoituksesta tulee sieltä. Mutta se on vain oletus.

Onko jokin julkaisuaika tiedossa?

KA: – Ensi vuonna, 2019.

Miten kääntäminen on sujunut?

– Olen kuvitellut osaavani englantia, mutta *Suuren taistelun* teksti on mielettömän vaikeaa. Alkutekstissä on paljon monimutkaisia lauseita, toistoa, vanhoja käsitteitä ja termejä, joillakin sanoilla vanha, sanakirjoistakin hävinnyt merkitys. Olen pitänyt itseäni nopeana kääntäjänä, mutta tämän on ollut haasteellista ja siksi todella hidasta. Joka kerta, kun silmät johonkin kohtaan osuvat, löytyy heti sellaista, minkä voisi sanoa paremmin.

Onko sisältö ennestään ”liian” tuttua, vai onko tullut eteen ahaa-elämyksiä?

KA: – Onhan teos monessa kohdassa yllättänyt. Kääntäminen on johtanut näkemään paljon uutta kirjassa, joka jo yli 50 vuotta sitten vaikutti paljon ajatteluuni.

Milloin alkuteos julkaistiin ensimmäisen kerran?

Mitä ihmiset kaipaavat? ”Menettelytapaa, jonka avulla voisivat unohtaa Jumalan, mutta joka kuitenkin hyväksyttäisiin keinona pitää yhteyttä hänen kanssaan.”

Millainen on suosittu kirkko? ”Se on järjestetty kahta ihmisluokkaa varten, joihin kuuluu suurin osa maailman ihmisistä – niitä varten, jotka haluavat pelastua omien ansioittensa avulla, ja niitä varten, jotka haluavat pelastua synneissään. Tässä on sen voiman salaisuus.”

– Ellen White: *Suuri Taistelu*, s. 560, v:n 1977 painos

KUVA: S. MÄNTYMIKKO

– Aina löytyy sellaista, minkä voisi sanoa paremmin, Kai Arasola toteaa vielä mammuttioperaation loppusuorallakin.

KA: – Englanninkielinen (*The Great Controversy between Christ and Satan during the Christian Dispensation*) julkaistiin vuonna 1888. Sen uudistettu laitos, johon tämäkin käännös perustuu, tuli vuonna 1911.

Aiemmissä julkaisijan alkusanoissa vakuutetaan: ”Milloinkaan ei tämän teoksen sanoma ole ollut tuoreempi ja ajankohtaisempi kuin juuri nykyhetkellä.” Toistuuko väite vuoden 2019 käännöksessä?

KA: – Alkusanoja on hieman lyhennetty, mutta tämä lause taitaa kyllä olla mukana myös tekemässäni käännöksessä.

Nelisenkymmentä vuotta sitten kirjaa oli painettu pari miljoonaa kappaletta noin 30 kielellä. Mikä on maailmanlaajuinen tilastotilanne tänään?

KA: – Yritin selvittää asiaa, mutta ei se selvinnyt.

YS: Tuleeko kirja vain paperisena, vai onko se saatavana myös diginä tai äänitteenä?

KA: – Ei ollenkaan paperisena, ainoastaan nettiversiona. – KA/sm

Maailma muuttuu

Ennen kolportöörit kulkivat talosta taloon tiettömien taipaleiden taakse raskaita kirjakapetteja raahaten. Pian *Suuri Taistelu*, noin 700-sivuinen järkäle, on vain klikkauksen päässä koko maassa ”Hangosta Nuorgamiin”*.

Se, kuten muutkin Whiten kirjat, on ollut taistelun kohteena. Kritiikkiä, jopa plagiointisyttöksiä, on herättänyt mm. lähteiden käyttö.

Lainaukset ja lähdeviitteet

Kirjailija itse selostaa menettelytapansa avoimesti ja seikkaperäisesti:

”Muutamissa tapauksissa, milloin joku historiankirjoittaja on käsitellyt tapahtumia siten, että niistä saa lyhyen, mutta laajasisältöisen yleiskuvan asiasta, tai on esittänyt yhteenvedon tapahtuman yksityiskohdista tarkoituksenmukaisella tavalla, olen lainannut hänen sanojaan. Eräissä yhteyksissä ei täsmällistä lähdettä ole merkitty, koska lainauksien tarkoituksena ei ole tähdentää asianomaisen kirjoittajan arvovaltaa, vaan koska hänen lausuntonsa on sujuva ja voimakas esitys aiheesta” (*Suuri taistelu*, s. 18, Kirjatoimi 1977).

Olisiko tällainen käytäntö kenties ollut yleinen 1800-luvulla? Nythän lähdeviite- ja tekijänoikeusajattelu on toinen.

Faktavirheet

White sanoo käyttäneensä tietoja, ”jotka protestanttinen maailma hyvin tuntee ja yleisesti myöntää tosiksi” (*Ibid*). Jos läheteissä oli asiavirheitä, eikö hänen – Hengen johtamana – olisi pitänyt oikaista ne?

Samaa voitaisiin kysyä vaikkapa Paa-valilta tai Pietarilta. Jos heillä oli Pyhä Henki, miten he saattoivat luulla, että Jeesus tulee takaisin heidän elinaikanaan? Miten opetuslapset vielä Jeesuksen taivaaseen astumisen hetkelläkin saattoivat odottaa toisenlaista Israelin valtakuntaa kuin mistä Jeesus oli puhu-

nut? Kuinka heille silti uskottiin lähetystehtävä? Ilmeisesti he olivat oleellissimman asian käsittäneet oikein. Se riitti Jeesukselle – sillä kertaa.

Elisa oli profeetta, mutta sunemilaisen naisen kohdalla hänelle kävi sangen epäprofeettamaisesti: ”Herra on *salannut* minulta hänen surunsa *eikä ole kertonut* siitä minulle” (2 Kun. 4:27).

Miksi kaikkietävä Jumala sallii virheiden pesiytyä vuosisadoiksi jopa raamatunkäännöksiin? Jotkut niistä ovat tulleet ikuistetuksi myös taideteoksissa (mm. Mooseksen ”sarvet” Michelangelon veistoksessa).

Asennetesti

Voisiko virheillä olla jokin tehtävä? Esimerkiksi testata, missä määrin ne säätelevät suhtautumistamme kiistattomiin tosiasioihin? Juridiikassa puhutaan lain kirjaimesta ja lain hengestä. Joskus kirjaimeen tuijottaminen johtaa lain hengellevieraaseen ratkaisuun.

Mikä on *Suuren Taistelun* perusviesti? Muuttuisiko se, jos virheet eliminoitaisiin? Tekijä sanoo tarkoituksen olevan ”esittää tyydyttävä ratkaisu pahan suurelle ongelmalle, luoda valoa synnin alkuperään ja sen perimmäiseen luonteseen”. Siis ”ei niinkään esittää entisaikojen taisteluita koskevia uusia totuuksia kuin esittää tosiasioita ja periaatteita, joilla on merkitystä tuleville tapahtumille” (*Ibid*, s. 19).

Historiallisesta osuudesta huolimatta painopiste ei ole tapahtumainkulussa sinänsä, vaan niitä ohjaavissa taustatekijöissä. Tekijän toive on, että ”monet sie-lut vapautuvat pimeyden vallasta” (*Ibid*, s. 19).

”Pienempi valo”, joksi Whitea joskus sanotaan, ankkuroi vahvasti ”suurempaan valoon”, Raamattuun. Suoria tekstiviittauksia Vanhaan Testamenttiin on 368, Uuteen Testamenttiin 422. Yhteensä 790.

”Kirjoitettu on.” ”Kuinkas luet?” Vainkutuksen ratkaisee viime kädessä aina lukijan asenne.

– SM

*) Suomen pohjoisin kylä nykyään

KUVA: ARI LAITINEN

Tähän maailmankuulussa Jerevanin Matenadaran-museossa esillä olevaan novgorodilaiseen 1200-luvulla kirjoitettuun tuohikirjeeseen on merkitty muistiin venäjänkielinen uskontunnustus.

TUOHESTA TEMMATTUA

Joskus hamassa muinaisuudessa Aram Mäkivierikko haastatteli minua yhteen Yläsali-lehden ensimmäisistä numeroista. Vakuutin silloin kivenkovaan vastustavani sähköpostin käyttöä. Nyt täytyy tunnustaa, että horjahdin pian tästä periaatteesta ja olen vuosikymmenten varrella lähettänyt ja vastaanottanut tuhansia e-mailleja. Tänäpäin olen vannoutunut, etten sanoisi paatunut, sähköpostin käyttäjä.

Sittemmin ryhdyin vastustamaan Facebookia, enkä ole vielä kehoituksista huolimatta kirjautunut sen käyttäjäksi. Viimeaikaiset tietomurrot ja muut siihen liittyvät epävarmuustekijät ovat vähentäneet Facebookin suosiota ja saaneet sadattuhannet suomalaisetkin hylkäämään sen vuoden 2017 huhtikuun jälkeen.

Mutta jotta tämä juttu edes jotenkin vastaisi otsikkoaan, täytyy peruuttaa ai-

kajanassa vielä paljon taaemmaksi, jos ei ihan muinaisiin roomalaisiin, niin kuitenkin keskiaikaan. Tuolloin (n. 1000-1500 j.Kr.) tärkeimmät asiakirjat ja muut jälkipolville säilytettäviksi tarkoitettut kirjoitukset laadittiin pergamentille. Pienet, arkisemmat viestit – ostoslistat, sanaluettelot vieraskielistä kaupankäyntiä varten, ohjeet alaisille, samoin kuin viestit ystäville ja omalle perhevälle – saatiin sen sijaan raapustaa tuohelle.

Osa tuohikirjeistä on naisten laatimia. Niiden joukossa on myös lasten kirjoitusharjoituksia ja piirroksia. Tuohikirjeet kertovat kirjoitustaidon yleisyydestä muinaisessa Novgorodissa. Ne olivat oman aikansa sometusta.

Ensi kosketuksen tuohikirjeisiin sain parikymmentä vuotta sitten Venäjällä, Novgorodin yhdistyneessä valtionmu-

Tuohikirje n:o 292 Gramoty-sivustolta.

seossa, jossa oli esillä ensimmäinen Novgorodin kaivauksissa löytnyt suomen/karjalankielinen teksti, 1200-luvulla kirjoitettu tuohikirje n:o 292. Se oli löytnyt samana vuonna kuin minä aloitin oppikouluni (1957).

Tähän tuohikirjeeseen voi tutustua venäjänkielisellä **Gramoty**-sivustolla. Kirje on kirjoitettu kyrillisin kirjaimin, sananvälejä ei ole merkitty. Kirjoitusta on tulkittu eri tavoin, mutta selvimmin erottuvat ensimmäisen rivin sanat ”JUMOLA NUOLI...”

Martti Haavio on tulkinnut tekstin seuraavasti: ”Jumalan nuoli, ihmisen nuoli sekä nuoli oma. Tuomion jumalan kahlittavaksi.”

Tässä tuohikirjeessä saatetaan muistuttaa, että ellei kirjoittaja pidä kiinni siitä, mitä hän on sanonut, Jumala tulee hänet tuomitsemaan.

Mutta miksi ihmeessä asioita merkittiin muistiin juuri tuohelle? Paperia ei vielä ollut, mutta tuohta oli helposti saa-

tavilla ja terävällä puikolla sen pintaan oli helppo kirjoittaa. Tuohen ainutlaatuisiin ominaisuuksiin kuuluu sen erinomainen säilyvyys kosteassa, suoperäisessä maassa.

Ensimmäinen Novgorodin kaupungin kaivauksissa esille tullut tuohikirje löytyi kesällä v. 1951. Sen jälkeen Novgorodista ja kaupungin lähialueelta on löytnyt yli tuhat tuohikirjettä.

Tällaisia metallisella tai luusta valmistetulla puikolla tuohelle kirjoitettuja muistiinpanoja on löytnyt sittemmin vähäisessä määrin eri puolilta Venäjää ja muualta Euroopasta, yksi Suomen Turus-takin.

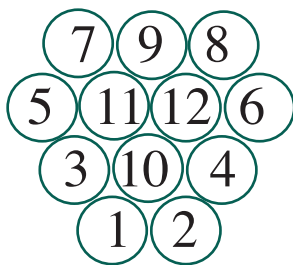
Viimeiset tähän mennessä löytyneet tuohikirjeet ovat peräisin 1400-luvulta. 1500-luvulla paperi ja muste näyttävät korvanneen tuohen lopullisesti.

Ja nyt, kuten voimme todeta, paperin ja musteen on lähes täysin korvannut sähköposti, jolla tämäkin juttu on Yläsalilehdelle lähetetty. – Ari Laitinen

MÖLKYN PÖLKYT

Kalevalassa koivu itki, miten ”use”in minut... kaacetahan kaskipuiksi, pinopuiksi pilkotahan”. Nyt sahattu koivu uhkaa loppua Suomesta kapulapeli **Mölkyn** vuoksi. Viime vuonna siihen meni 3000 kuutiota koivua. Tuotanto on tarkoitus kaksinkertaistaa. Lahdessa suojatyönä kehitettyä peliä markkinoi porilainen **Tactic Games Oy**. Yli 90 % menee vientiin. Erityisen suosittu se on Ranskassa, missä myös vuoden 2019 MM-kisat tullaan pitämään.

Mölkky on päässyt Museoviraston **Elävän perinnön** luetteloon ilmeisesti siksi, että se muistuttaa karjalaisten kyykkää. 13 kapulan lisäksi heittopeli ei vaadi mitään erityisvarusteita tai -asuja, vain 3-4 m pihaa pelialaksi. Sitä on saatavana myös ”taskupainoksena” (kapulat 6 cm) ja tietysti kännykkäversiona. Peli sopii kaikenikäisille ja -kuntoisille. – SM

Numeroitujen (1-12) keilojen alkuasetelma. Niitä kaadetaan heittokapulalla 3-4 m:n päästä. Jos vain yksi keila kaatuu, sen numero lasketaan pisteiksi; jos useampi, pisteet lasketaan kaatuneiden keilojen määrän mukaan. Ensimmäisenä tasan 50 pistettä saanut voittaa.

Numero on keilan vinoon leikatussa päässä.

Mölkyn
(heittokapulan)
kork. 22,5 cm
läpim. 5,5 cm

Keilan kork.
pitkä sivu
15 cm, lyhyt
sivu 9,5 cm
läpim. 5,5 cm

KUVA: SINIKKA MAKVIERIKKO

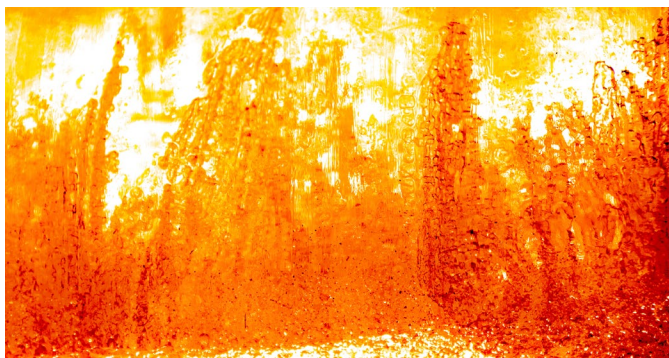
Jenni Haukion asu linnanjuhlissa 2018 oli valmistettu suomalaisesta koivusta.

Tuohi – tuhat- taituri

Vievät vyöni valkeaisen, ken lipiksi, ken tupeksi, ken-pä marjatuohiseksi, valitti koivu Väinämöiselle. Tuohi taipuu moneksi: konteiksi, virsuiiksi, vöiksi, sormuksiksi, kaulakoruiksi, katoiksi, eristeiksi, tapeteiksi, kännykkä-koteloiksi, iPad-suojiksi, sisustuselementeiksi (Lahden Sibelius-talo), kalusteiden yksityiskohdiksi ja – lääkkeeksi. Raamatun puhe puista terveyden lähteenä (Ilm. 22:2) pätee koivuun: tuohen betuliini kiinnostaa mm. syöpähoidoissa. Ei kannata polttaa savuna ilmaan! – SM

Tulimeri

Kesällä 2018 Ruotsin metsäpaloissa tuhoutui 25000 ha metsää, vuonna 1888 peräti 200000 ha. Puu syttyy n. 250-300°:ssa. Raamattu puhuu palosta, jossa alkuaineet sulavat (2. Piet. 3:10-12). Alkuaine *volframin* sulamispiste on 3420°,

KUVA: SINIKKA MAKVIERIKKO

kiehumispiste 5555°. Sitä eivät riittäisi sammuttamaan edes Ruotsin paloja taltuttamaan tulleet Norjan, Tanskan, Suomen, Liettuan, Saksan, Portugalin ja Puolan palomiehet kalustoineen. Paloletkut loppuisivat kesken, kuten Ruotsissa heinäkuussa 2018. Letkutehdas piti käynnistää kesken lomien. Kalifornian suurpaloista puhuessaan **Trump** käski ottaa mallia Suomesta, jossa metsäpaloja estetään ”haravoimalla”. Presidentti **Niinistö**lle tuli lisäselvityksen paikka – hän kun oli mielestään puhunut Trumpille vain palontarkkailujärjestelmästä ja metsien hoitamisesta. Siinä Trump on oikeassa, että ennaltaehkäisy on paras vaihtoehto kaikissa vahingoissa. – SM

KUVA: SINIKKA MÄKILÄ/RIIKKO

Tulevaisuus kasvaa puussa?

– Tulevaisuudessa metsäteollisuuden tuotanto suuntautuu biopolttoaineisiin, lääkkeisiin ja tekstiileihin, kaavailee puukemian erikoistunut professori emeritus **Bjarne Holmbom**.

Åbo Akademi on jo 20-30 vuoden ajan tutkinut mm. pihkaa, puun rasvoja ja suoja-aineita elintarvike- ja lääketieteellisuuden kannalta. **Nanoselluloosa**, jossa kuidut on jauhettu hienoakin hienommaksi, tarjoaa myös monia uusia puun käyttöalueita.

Ioncell-teknologialla valmistetaan sellusta biohajoavia, kierrätettäviä tekstiilejä myrkyttömästi. Se on kesstä vaihtoehto raakaöljypohjaisille keinokuiduille ja paljon vettä vaativalle puuvillalle. Ioncell-prosessin kautta kierrättämällä saadaan myös vanhoista puuvillavaatteista uusia.* Olemme ehkä nähneet vain ”äärten häämötystä”, ”hiljaisen kuiskauksen” (Job 26:14) metsien aarteista. Hoidetaan metsää, se hoitaa koko maapalloa takaisin. Ja psyykeämme. Kuulemma. – SM

*) Lähde: op.media: ”Lähes ikuisia vaatteita – Uusi teknologia valjastaa sellun myrkyttömästi tekstiilien valmistukseen ja kierrätykseen”, 9.10.2018)

V. 2017 valmistettiin erilaisia tekstiilikuituja hieman vajaa 100 miljoonaa tonnia. Niistä noin 2/3 raakaöljypohjaisiatekokuituja, noin 1/4 puuvillaa, 6 % selluloosamuuntokuituja, loput luonnonkuituja (villa, pellava, silkki).

Sitä kuusta kuuleminen

Helsinki sai 5.12.2018 uuden keskuskirjaston, **Oodin**. Onko se oodi ilolle? Ainakin sitä itseään on ylistetty, ja on se oodi suomalaiselle kuuselle, joka on päässyt kirjaimellisesti kansankasvattajan puitteisiin (!) sekä ulkona että sisällä. Oodi on yksi Suomen noin 730 yleisestä kirjastosta.

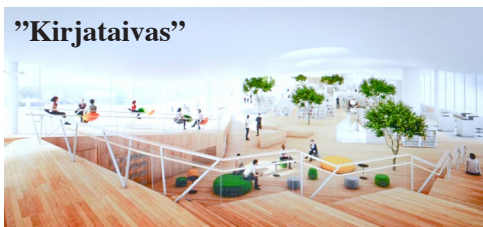
Ensimmäinen kansankirjasto Suomessa avattiin vuonna 1794. Säätyläisten ja erilaisten järjestöjen toimesta ne yleistyivät 1800-luvulla. Kirjastolaki, jollaista ei tietävästi missään muussa maassa ole, säädettiin vuonna 1928. Sotien (1939-1945) jälkeinen aika aina 1980-luvulle asti oli kirjastojen kulta-aikaa. Sittenmin suosio on hiipunut. Vielä v. 2004 rekisteröitiin 110 miljoonaa lainausta, vuonna 2017 enää 85 miljoonaa. Silti Suomi on kirjaston käytön huippumaita, Pohjoismaista ykkönen.

Oodin 1. kerros näyttely- elokuvateatteri- ja kahvilatiloineen korostaa kirjaston profiilia kohtamispaikkana. Kirjastojen järjestämiin erilaisiin tapahtumiin osallistui Suomessa vuonna 2017 lähes miljoona kävijää.

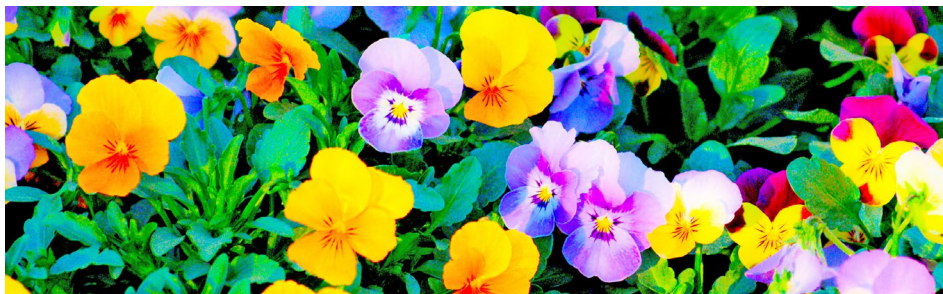
2. kerroksessa on aktiviteetti- ja harrastustilat, joita voi vuokrata myös yksityisiin tilaisuuksiin. Lapsia palvelevat koulutetut (elävät!) lukukoirat, jotka kuuntelevat haukkumatta aloittelevintakin tavaajaa. Valmentavat asiakkaita Oodin 3. kerrokseen, ”Kirjataivaaseen”, jossa perinteinen kirjalainaus tapahtuu. Sekin on Oodissa mahdollista. – SM

Lähteet mm: Wikipedia; *Kaupparehti* 1.12.2018; Yle Areena 5.11.2018.

Arkkitehtitoimisto ALA:n luomus valikoitui 544:stä kilpailuehdotuksesta v. 2013.

KUVA: ARBE-INTERNET

KUVA: SINIKKA MAKIVIERIKKO

”Sen armon suo osani olla, ett’ tietämättäni teen minä siunatun askelen jäljen maan polkuni tummuuteen. -- tietämättäni anna mun auttaa ja virvoittaa, ja kukkia puhjeta tielle, mi jäänyt on selkäni taa...” (Mirjami Lähteenkorva: ”Hiljainen rukous”).

Minuuttipeliä taukopaikalla

Kerrotaan bussinkuljettajasta, jolla oli seitsemän minuuttia aikaa käytettävissään päätepuskilla, ennen kuin lähtisi uudelle kierrokselle. Aluksi hänellä oli tapana rentoutua lukemalla sanomalehteä, mutta jonkin ajan kuluttua hän huomasi pysäkin vieressä aution tontin. Se oli pahasti heinittynyt. Kuljettaja sai ajatuksen: Mitä jos vähän kaunistaisin tonttia?

Hän sai kunnalta luvan tehdä alueelle vaikka puutarhan. Tämän jälkeen hänellä oli aina jonkinlainen työkalu mukanaan. Jokaisella seitsemän minuutin tauolla hän työskenteli poistaakseen rikkaruohoja heinittyneeltä tontilta. Muutaman viikon kuluttua hän kylvi kukansiemeniä möyhentämäänsä multa.

Kun sitten kesä koitti, tontti oli muuttunut värikkääksi kukkapuutarhaksi. Kuljettaja jatkoi sen vaalimista tauoillaan.

Puutarha oli nyt niin kaunis, että ihmiset alkoivat ajaa päätepuskille asti vain istuakseen siellä, nauttiakseen ja levähtääkseen.

Ajattelepa vaikka eilistä päivääsi. Kuinka paljon oli sellaista aikaa, jolloin et oikeastaan tehnyt mitään? Sinulla on varmasti enemmän kuin nuo seitsemän minuuttia taukoaikaa päivässä. Miksi et alkaisi suunnitella tauoista sellaisia, jotka olisivat avuksi ja hyödyksi niin itsellesi kuin toisille? Soita nyt se puhelu, jonka olet jo kauan suunnitellut soittavasi. Kirjoita nyt aikomasi e-postiviesti, sms, kirje tai kortti jollekulle.

Sain äskettäin eräältä ystävältäni tekstiviestin. Luin sitä kyyneleet silmissäni. Hän oli löytänyt jostain pienen runon ystävyystä ja halusi jakaa sen kanssani. Miten se siunasi kaan ja lämmitti!

On varmasti monia asi-

oita, joita voit tehdä ympärillä olevillesi – kotona perheellesi, naapureille, ystäville tai jollekulle, jonka tiedät olevan sairaa, yksin ja murheellinen.

Psalmi 31:16 sanoo: ”Sinun kädessäsi ovat elämäni päivät.” Kenen? Taivaallisen Isän. Joka aamu hän lahjoittaa uuden, raikkaan päivän käytettäväksi parhaalla mahdollisella tavalla.

Saarnaajan 3:1 kertoo: ”Kaikella on määrähetkensä, aikansa joka asialla taivaan alla.” Apostoli Paavali vakuuttaa: ”Kirkkaus, kunnia ja rauha tulee jokaisen osaksi, joka tekee hyvää” (Room. 2:10). Varmaan kenelläkään ei ole mitään ”kirkkautta, kunniaa ja rauhaa” vastaan.

”Kun meillä vielä on aikaa, meidän on siis tehtävä hyvää kaikille, mutta varsinkin niille, joita usko yhdistää meihin” (Gal. 6:10).

Mitä jos tekisimme sen jo tänään jollekin lähelämme olevalle?

– Eeva-Liisa Vihermä

Kevään 2019 vierailijoita

26/1 *Aila ja Vesa Annala* 16/2 *Matti Markkanen*
23/3 *Arja ja Onni Rytönen* 16/4 *Simo Perho*
18/5 *Taneli Pirskanen*

Paikka: Olof Palmes gata 25, 1. krs, Tukholma.
Tiedustelut: siht. *Tuulikki Hagström* **08-500 81 907**
Ilmoituksemme: *Ruotsinsuomalainen*-lehti, s. 3
Kotisivu: www.ylasali.se
Vierailijoiden puheet kuunneltavissa kotisivulla.
Saatavana myös cd-tallenteina, puh. **08-500 81 907**

YLÄSALI on Tukholman suomalaisen adventtiseurakunnan yhteyslehti, johon kuka tahansa voi lähettää kirjoituksia. Kunkin jutun sisällöstä vastaa kirjoittaja. Toimituksella on oikeus muokata tekstiä.

SRK:N VASTAAVA: **0176-124 05**
Eeva-Liisa Vihermä
SIHTEERI: **08-500 81 907**
Tuulikki Hagström

TIEDOKSI: Syksyn 2018 vierailijat olivat *Kaarina Villa* (22/9), *Pekka Tähti* (13/10), *Marja-Terttu Junnikkala* (10/11), *Armo Kuoppakangas* (1/12). Puheet kotisivulla. Sieltä löytyy myös jumalanpalvelusten vuorolista, Yläsali-lehti ym.

Suuret kiitokset kaikille, jotka olette osallistuneet YLÄSALI-lehden toteuttamiseen vuonna 2018! Ilman tekstejä ja kuvia ei olisi sisältöä, eikä ilman lahjoittajia ulkokuorta. Vaikka työ tehdään talkoovoimin, paperi, kopiointiväri ja postitukset maksavat, joten kiitos jokaisesta eurosta ja äyristä! Jos käytät tilisiirtoa (tilinumero sivulla 2), merkitse *tiedonantoihin Yläsali-lehti*.

Varmista lehden saanti Joskus lehtiä tulee takaisin varustettuna postin lapulla ”okänd” (tuntematon) tai ”flyttad” (muuttanut), vaikka osoite on oikea ja henkilö asuu edelleen samassa paikassa. Hämminkiä postiljoonille on aiheuttanut nimenmuutos. Päivittämällä tietosi varmistat lehden perilletulon. Voit tehdä sen (entisen nimen ja osoitteen mainiten)

kotisivulla: www.ylasali.se
sähköpostitse: falcoprofil@gmail.com
kirjeitse/kortilla: **Stockholms finska adventkyrka/Yläsali-lehti,**
Olof Palmes gata 25, 1.tr, 111 22 Stockholm

Osallistu Oletko kokenut jotakin, minkä haluat jakaa toisten iloksi, kasvuksi, rakentumiseksi? Ansaitseeko Herrasi ylistyksen sanan? Pohditko jotain tärkeää tai vähemmän tärkeää kysymystä? Mikä on *sinun* näkemyksesi? Laita tulemaan!

Muistatko Tingan?

Tinga ja ystävät jäätikön luona -kirjan alkuperäiset kuvat on nähtävissä Suomi-Instituutin kirjaston näyttelyssä 5/2-14/6 2019 (Snickarbacken 2-4, Stockholm). Siellä voi myös ostaa tämän värikään lastenkirjan pikku kilpikonasta (kielet: suomi, ruotsi, englantti). Tai tilata suoraan tekijältä (**Eya Le Wartie**). Yhteystiedot sivulla 5 tässä lehdessä.

Tämä joulukirje on avattu HORISONTTI

Vielä pari vuosikymmentä sitten olimme yhteydessä etäällä asuviin sukulaisiin ja ystäviimme kirjeitse. Joulunaikaan postilaatikosta kaivettiin vaaleansinisiä, kaukomailta lähetettyjä höyhenenkevyitä ilmakirjeitä. Joulukorteissa oli usein vain lyhyt henkilökohtainen tervehdys, joskus ainoastaan lähettäjän nimi. Hienommat taittokortit lähetettiin valkoisissa kirjekuorissa, jotka tavallisesti jätettiin liimaamatta, koska näin säästettiin postimaksussa ja lukeminenkin nopeutui. Henkilökohtaiset kirjeet postitettiin kirjekuorissa, jotka suljettiin nuolemalla läpän liimapintaa – muistat varmaan maun.

Joskus posti toi kirjeen, jonka rypistynyt tai revennyt läppä paljasti, että kuori oli jossakin vaiheessa avattu. Oliko kirjoittaja halunnut kuoren suljetuun tehdä vielä jonkin muutoksen tai lisäyksen? Vai oliko kirjeen avannut joku asiaankuulumaton? Kirjesalaisuus on turvattu perustuslaissa, ja sen rikkoja voidaan tuomita rikoslain perusteella sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Tämä Horisontti on avoin kirje. Kirje on avoin, koska haluan monien lukevan tämän. Haluan kertoa, että me lehden toimituksessa peukutamme* sinua, joka juuri nyt luet Yläsali-lehteä, ja ennen kaikkea, että Jeesus tykkää** sinusta. Tämän asian kertominen saattaa kaiken kaupallisen kilinän, tuikkeen ja tohinan keskellä jäädä kertomatta. Eikä kaukana ole sekään, että jouluhumussa rakkaan joululaulun sanoin ”laps’ hankeen hukkuu, unhoituu —me kylmin käymme sydämin, laps’ sivuun vain jos jää”.

Päätetäänhän tänä jouluna antaa tilaa ja aikaa toinen toisillemme, muistetaan läheisiämme kirjeellä, kortilla tai vaikkapa puhelulla nyt, kun ulkomaanpuhelutkin useimmiten sisältyvät kuukausipakettiin. Parasta joulussa Jeesus-lapsen muistamisen ohella onkin, että se rohkaisee meitä ilmaisemaan, miten paljon läheisemme meille merkitsevät. Se on hyvä kertoa niin kauan kuin elämää on.

– Ari Laitinen

*) peukuttaa = sosiaalisessa mediassa ilmaista ”tykkäämisensä”

**) tykätä = sosiaalisessa mediassa toisen viestistä pitämisen/kannattamisen ilmaiseminen verkkosivun käyttämällä mekanismilla = oikeassa elämässä: pitää jostakin